

Ovira priznanja sovjetske Rusije.

AMERIŠKI KOMUNISTI SE HVALIJO S SVOJIMI USPEHI

"Rdeča" knjiga se postavlja z delavnostmi, katere se izvaja v Združenih državah. — Navaja se seznam stavk. — Za poraz coloradskih premogarjev je odgovorno vodstvo I. W. W.

WASHINGTON, D. C., 29. jan. — Komunistične delavnosti, opisane od državnega departmanta kot glavna ovira priznanja sovjetske Rusije od strani Združenih držav, so imele raznolike vplive na glavne delavske zadrege v tej deželi v zadnjih letih.

Oficijelna knjiga angleške komunistične stranke navaja podrobnosti glede aktivnosti ameriških komunistov v industrijskih sporih. Knjiga navaja šest zadnjih stavk.

Edina stavka, za katero zahtevajo komunisti zase polno odgovornost, je bila ona v Passaicu, kjer je involvirala stavka 16,000 popolnoma neorganiziranih tekstilnih delavcev, katere so vodili izključno le komunisti.

V stavki krznarjev niso komunisti nastopili, vendar pa se je glasilo, da je bil predsednik Ameriške Delavske Federacije, William Green poražen v poskusu, da dobi kontrolo stavkarjev in da je bila stavka izvojevana "kot drobni poraz za birokracijo A. F. of L."

Unija izdelovalcev sukenj in oblek v New Yorku, ki ima 50,000 delavcev, je proglasila stavko leta 1926. V knjigi se jo opisuje kot drugo važno unijo v tej industriji, ki je prišla pod komunistično ali levičarsko vodstvo.

Najbolj važni uspeh komunizma v stavki mehkega premoga pa je imel opravka z dobavo živil.

Komunistični organ pravi nadalje, da je plašljiva in konservativna politika I. W. W. zakrivila poraz stavkujočih coloradskih premogarjev. Komunistični agitatorji so bili poslani v polje in poskus je bil storjen, da se sodeluje z I. I. W. Pod vodstvom I. W. W. pa je bila stavka poražena.

ITALIJANI PREMALO POČASČENI

Italijani izjavljajo, da se je prezrlo posadko "Floride" tekom proslave. Brezzični operator bo dobil zlaťo kolajno.

Navdušeni sprejem New Yorka za junake "Americo" bi razveselil italijansko občino, če bi se po polnoma prezrlo činov častnikov in brezzičnih operatorjev "Floride", — se je glasilo v italijansko-ameriških krogih.

Resnica je, da so Italijani po celem svetu globoko hvaležni ameriškim rešiteljem, vendar pa so razen, da je bilo še dovolj prostora, da se prizna junastvo italijanskega kapitana Giuseppe Favalaro in radijskega operatorja, Nunzia di Gangi.

Tekom cele parade od Battery pa do City Halla in naprej so posvečali le malo pozornosti kapitani Favalaro. Tekom cerimonij pri City Hallu ni dobil kapitan "Floride" nikake medalje ter ga je le predstavil komisar Whalen. Le vesled napovor italijanskega generalnega konzula Grazzija se je dovedlo kapitana Favalaro sploh do tega, da je bil tamkaj.

Di Gangi, dosti proslavljeni brezzični junak je bil odsoten. Storjeni so bili napori, da se po-

jasnji njegovo odsotnost, a edina informacija se je glasila, da ni bil povabljen, naj se udeleži parade. Častniki in posadka "Floride" so preživeli ves dan v hotelu Carteret na zapadni 23. cesti. Di Gangi je dospel popoldne tjakaj ter tam prenočil.

Vsled tega so Italijani zelo vzalosteni, posebno, ker je znano, da je Walker velik prijatelj sedanjega režima v Italiji, od katerega je bil že ponovno odlikovan.

Smrt generala Hans von Plessena.

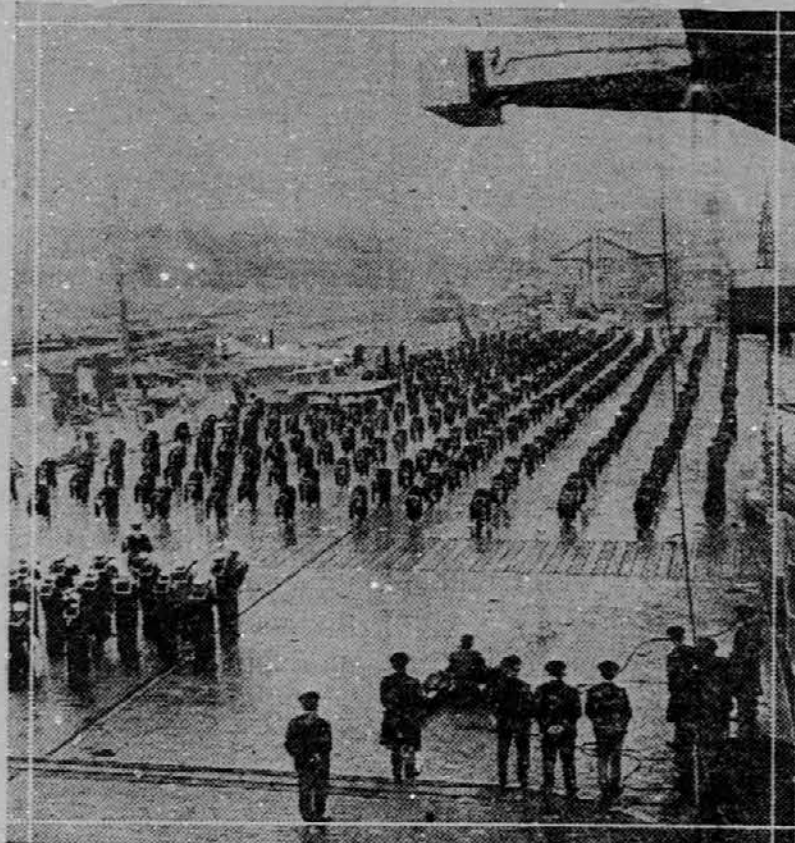
POSTAM, Nemčija, 29. jan. — General Hans von Plessen, star 88 let, nekdanji pribočnik prejšnjega kaiserja Viljema ter poveljnik cesarskega glavnega stana, je umrl včeraj za gripi.

Udanost von Plessena do kaiserja je bila brezmejna. L. 1919 je postal na dvoboj grofa Paula Hoensbrocha, ker je slednji v nekem časnikarskem članku očital kaiserju strahopetnost. Grof pa je odklonil poziv na dvoboj, baje radi starosti von Plessena.

Delavska stranka pri londonskih volitvah.

LONDON, Anglija, 29. jan. — Dne 7. februarja se bodo vršile v South Battersea volitve, da se določi naslednika za Viscounta Curzona, ki je prišel po smrti lorda Howe v zbornico lordov. Tudi delavska stranka se bo udeležila te volitve.

AMERIŠKA LADJA "SARATOGA"

Vežbanje na krovu ogromne ladje "Saratoga", ki je tako zgrajena, da lahko pristajajo na nji aeroplani. Slika je bila vzeta v Kanalski zoni.

ANGLEŠKI PRINC JE OBISKAL BREZPOSELNE PREMOGARJE

Lačni angleški premogarji so pozdravili princa iz Walesa ter mu skušali predočiti svoja trpljenja. Vsi so mu nazdravljali. — Mož brez službe je njegov vodnik.

WINLATON, Anglija, 28. jan. — Princ iz Walesa je šel skozi ledeni "slush" danes, da vidi na lastne oči obseg revščine in bede med premogarji severne Anglije.

Dedič prestola je bil obdan vsepovsod od množic bledolčnih premogarjev, njih žena in otrok, ki so se, vsi razburjeni rinili naprej, da pripovedujejo svojo žalostno zgodbo.

To je bil skrajno mrk prizor. Raztrgani in umazani otroci so švigali naokrog. Tyneside premogarska mesteca, ki so umazana celo takrat, kadar so v najboljšem stanju, so bila naravnost obupna, pod mokrim nebom, blatim in snegom.

Množice, večinoma slabo oblečene ter slabo prehranjene, so bile dvignjene iz običajne okorelosti od presenetljivega prinčevega obiska, in nazdravljale in aplavdirale so mu, kjerkoli se je prikazal.

Tukaj, v Winlaton, je šel Charles Lewis, nezaposlen premogar, brez ovratnika in s starim, zelenim šalom krog vratu, ob strani princa. Pojasnjeval je bedo prebivalstva ter kazal na odprtine rovov in koče, dočim so stari in bolehi prebivalci prišli k vratom, da vidijo obiskovalca.

Pri domu Frank McKaya, prejšnjega voditelja premogarjev, se je princ ustavil. Žena McKaya je umrla danes zjutraj. Prestolonaslednik je potolažil jokajoče se hčerke mrtve matere.

Kraljev sprejem je bil prirejen pricu od komiteja enega človeka, ki je dospel v Castle-on-Tyne.

Postajenačelnik v Newcastleu si je nataknil na glavo cilindar ter je stal osamljen na peronu, ko je stopil pricu iz vlaka ob poldevetih zjutraj, po celo noč trajajoči nočni iz Londona.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI.

FINANČNIK MILLS UMRL

Prenos krvi ni mogel ustaviti bolezni postarjega finančnika. — Umrl je v starosti dva in sedemdeset let.

Ogden Mills, star 72 let, finančnik, športnik in pokrovitelj umetnosti, je umrl na svojem domu 2 East 69. cesti.

V pričetku tega meseca je dobil bronhitis, ki se je nato razvil v pljučnico. Dve transfuziji krvi sta bili izvršeni šele preteklo nedeljo.

Preživel ga je sin Ogden Livingston Mills, zakladniški podtajnik ter dve hčerki.

Ogden Mills, ki je bil rojen v Sacramento, Cal. leta 1856, je sledil biznesom in nagnenjem svojega očeta.

Mrs. Mills, njegova žena, je umrla v svojem pariškem domu leta 1920.

Vseučilišna knjižnica bo kmalu dogotovljena.

ROCHESTER, N. Y., 29. jan. Nova knjižnica vseučilišne Rochester, ki bo veljala pol drugi milijon dolarjev, se bliža hitro svojemu dovršenju. Novo poslopje bo imelo prostora za milijon knjig.

ODLIKOVANI JUNAKI

New York je pozdravil junake s klici in gotovim denarjem. — Množice so nestrpno čakale v mrazu na posadko "Americo".

Junaki parnika "America", osvobodni od dveh noči mrazoljubnega spanja, so bili v ponedeljek zopet izpostavljeni viharju newyorških pozdravov ter se prav tako dobro obnašali kot tekom prvega, resničnega viharja.

Peljali so se zmagovalno po Broadwayu, smehljajoči se množicam, ki so bile vse premražene od dolgega čakanja na mrzlih tleh. Čuli so slavospeve, katere je izgovoril župan Walker. Dobili so medalje. Sprejeli so visoke črke od navdušenih občudovalcev.

Kapitan George Fried, prvi častnik Manning in prvi radijski operator, Nelson Smith so morali imeti nagovore ter so storili to z zmerno zgovornostjo. Vseh devet članov posadke, ki je rešila dva in trideset mož s potapljačega se italijanskega tovornega parnika "Florida", je moralo zaporedoma vstati, nakar so bili posamič pozdravljeni.

Vsi člani posadke čolna so nosili sveže zlikane uniforme. Kakorhitro so prišli od lunča v Advertising klub ob štirih popoldne, so se morali pripraviti za banket župana Walkerja v hotelu Roosevelt.

Po obedu se je napotila skupina v gledališče.

Governors Island za letalno polje.

WASHINGTON, D. C., 29. jan. Uporaba dela Governors Islanda v newyorškem pristanišču za letalno polje je bila priporočena v predlogi newyorškega kongresnika Guardia. Za zgrajenje letalnega polja naj bi se dalo na razpolago le \$300,000.

Pijane učenke.

BALTIMORE, 29. januarja. — Potem ko so bile koncem preteklega tedna tri učenke suspendirane iz šolskega razreda radi pijanosti je prišel sedaj šolski superintendent dr. Wegeken s preiskavo, da ugotovi, če so prodajali žganje mladoletnic.

Mrzli val zadel New York.

Pešci so se morali včeraj zjutraj zopet boriti zoper hud mraz in veter, ki je pihal z naglico 45 milj na uro. Temperatura je padla na 19 stopinj ob šestih zjutraj in do osmih je poskočila le za eno stopnjo.

Poleti iz Argentine na Špansko.

WILMINGTON, Del., 29. jan. Uslužbeni Bellanca Aircraft Co. delajo noč in dan, da omogočijo polet areoplana "Roma" iz Argentine na Špansko.

Pes dal požarni alarm.

CLEVELAND, O., 29. januarja. Hans Brubakera, njegovo ženo in pet otrok iz Berea, Ohio, je včeraj zjutraj prebudilo lajanje belega pudla, ki je na ta način naznanil, da je izbruhnil v hiši požar.

PRIMO DE RIVERA JE ZATRL REVOLUCIJO NA ŠPANSKEM

Artilerijski regiment je bil zavzel Ciudad Real, pa se je moral umakniti vladnim četam. — Vstaja je bila zatrla, še predno se je mogla razviti. — Kaznovani bodo samo vstaški častniki, ne pa vojaki.

MADRID, Španija, 29. januarja. — Obširno revolucijonarno gibanje, ki je bilo zasnovano po Španskem, se je izjalovilo. Ob otvoritvi narodne skupščine je general in diktator Primo di Rivera ugotovil, da je prišla vlada na sled dobro zasnovane zaroti, katero je pa v kali zatrla, še predno se je mogla razviti. Vstaši so se polastili le mesta Ciudad Real, sto milj južno od tukaj. Spuntal se je bil artilerijski polk ter prevzel nad mestom kontrolo, ki je pa trajala samo par ur.

SMITH JE OBISKAL HOOVERJA

Prejšnji governer Smith se je včeraj sestal s svojim prejšnjim nasprotnikom Hooverjem. — Raskob ga je spremljal.

MIAMI BEACH, Fla., 29. jan. Zmagalec in premagani v najbolj dramatičnem političnem boju v deželi sta se sestala danes tukaj.

MIAMI BEACH, Fla., 29. jan. Novo izvoljeni predsednik Hoover, zmagalec še vedno boječ in strahopeten ko čaka na največjo nalogo svoje pestre karijere, bo stisnil roko možu, ki je zopet enkrat navadni "Al" Smith, prejšnji raznašalec listov iz newyorškega Eastsidea, ki pa je zavojeval milijone, sre tekom borbe za predsedniški stolec.

Smith in njegov prijatelj, J. J. Raskob, multimilijonarski motoristični magnat, ki je opustil svojo službo, da vodi demokratično kampanjo, sta bila povabljena, naj obiščeta Mr. Hooverja na Penney posestvu ob enajstih zjutraj.

Oba moža sta se sestala le enkrat poprej in takrat nista izpregovorila več kot deset besed. To se je zgodilo leta 1921, ko sta govorila z iste platforme v Carnegie Hall, tekom zborovanja Rdečega križa. Izprva je bil določen sestanek

Artileristi so razpostavili po ulicah kanone ter prisilile civilno policijo, da se je udala.

Polastili so se brzojavnega in telefonskega urada in tudi železniške postaje.

Na lice mesta so bile takoj poslano vladne čete, ki so zatrle vstajo. Vsi vstaši so bili aretirani.

De Rivera je izjavil v narodni skupščini, da bodo samo častniki kaznovani, dočim ne bo zadela navadnih vojakov nikaka kazen.

Po vseh drugih španskih mestih in provincah pa vladata vzoren red in mir.

Tekom de Riverove vlade je izbruhnilo več vstaj, ki so bile pa vse uspešno zatrite.

De Rivera je posebno pri častnikih jako neprijazen.

40 suhaških agentov spodenih.

Stirideset prohibicijskih agentov je bilo obveščenih od majorja Campbella prohibicijskega administratorja v newyorškem okraju, da morajo ali resignirati do četrtega ali pa bodo odstranjeni iz službe, ker niso prestali Civil Service preizkušnje. Stevilni med njimi so bili veterani v suhaški službi.

Major Campbell je rekel, da bo koncem januarja objavil imena onih, ki so bili spodeni.

za deveto uro, a ta čas se je zdel Smithu pre zgoden, nakar je bil določen za enajsto uro.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslaviji			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH "NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GERMAINE BEAUMONT:

VELIKA LJUBEZEN

Michelina je spustila ročno delo v krilo in dvignila oči k Rafaelu, rekoč:

"Rafael, obožujem te!"

Mož je skeptično sprejel to izjavo. Zamrmal je skozi zobe:

"Hvala... Zelo si ljubezna."

In je kadil dalje, kakor da ni slišal teh besed, ter pihal dim v zrak.

"Rafael... Zakaj govoriš tako? Ali mar ne verjameš?" ga je vprašala žena.

"Draga moja," je odvrnil Rafael, "ne pretiravaj! Verujem ti. Nekaj pa je, v kar ne verujem: da so na svetu tako zvane 'velike ljubezni'. Tebi se samo zdi, da ti je mnogo do mene, kar je čisto naravno. Saj sem tvoj mož, ki si mi šele nedavno postala žena. Tudi bogat sem in ti kupujem obleke. Skrbim nimaš. Prepričava se ne in ti lahko živiš, kakor te je volja. Čutiš se srečno in tvoje besede 'obuzujem te' niso nič drugega, nego izraz tega zadovoljstva. Sicer pa priznam, da nisem ne grd, ne slab mož. Lahko me torej gledaš in imaš rada. Presli bi te pa, da si zapomniš: žene vobče nimajo duše in ne morejo ljubiti."

Michelina je globoko vzdihnila: "Rafael!"

"Prosim te, ne grabič čela, ne glej me tako, kakor bi ti bilo iti na pogreb... Saj ne sedi na prestolu in ne deliš nikomur milosti! Pusti me, da ostanem to, kar sem, in da ne izgubim ravnotežja. Saj veš, da te ne bom nikoli oboževal."

Skomignila je z glavo.

JANUAR---JE MESEČ
PLJUČNICE

Januar je mesec pljučnice. Telo, za prtnico je kaj prilagodno ti strašni bolezn, katere je že umorila 50.000 ljudi v Združenih državah v pretekletu.

TRINERJEVO GRENKO VINO

odstrani vse znanostke iz vašega črevesja in drži čreva delujoča ter ojača vaš život. Vzemite redno Trinerjevo grenko vino, in si zapomnite, da celo tute zdravila. Dnevno redno odvajanje blata ustvari odlično moč in nam posodi najbolje sredstvo proti boleznim. Prijazno za vživetje je Trinerjevo grenko vino, ker je narejeno iz dobrega vina, zdravilnih želez in dejastvenega malta. Poskusite ga! V vseh lekarnah. Vrednostni kupon v vsakem zavoju. Vzorec zastoj (vsaki družini enega) se dobi od Joseph Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

KAPITALIZACIJA OBRESTI PO

4 1/2%

S 1. januarjem smo povišali obresti za vloge na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

od 4% na 4 1/2%.

K vlogam se bo pripisalo sedaj 1/2% več obresti na leto od glavnice in tudi od medtem polletno pripisanih povišanih obresti.

Za primer navajamo obrastovanje vloge od \$100.—, da se vidi naraščanje vloge po 4% in po 4 1/2% obresti:

vloženo	4%	4 1/2%
vloga z obrestmi v:		
5 letih	\$121.84	\$124.78
10 letih	148.40	155.71
15 letih	180.80	194.32
18 letih	203.54	221.99

Glavnica se podvoji po 4% v 18 letih, po 4 1/2% pa v 16 letih. Kdor hoče podvojiti svoj denar, bo dosegel ta cilj 2 leti prej, ko se mu obraste vloga po 4 1/2%.

Povišani dohodek za denar je pri nespremenjeni varnosti najboljša inicijativa za redno štedenje. Stalno naraščajoča vloga vam odpira nove virov udobnosti in olajšuje skrbi za bodočnost.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

COLONEL LINDBERGH

in njegov aeroplan "City of Columbus", v katerem je pred kratkim preletel ameriški kontinent od obali do obali.

Organizacija spiritistov.

V zvezi z zakonitno smrtjo berlinske filmske zvezde Elge Brinkove in njenega režiserja je prišlo do senzacionalnega odkritja delovanja tajne družbe eksperimentatorjev, ki so znali zbrati okrog sebe velik krog navnežev, verujočih v tajne sile. Berlinska policija je razkrinkala organizacijo okultistov, ki so že dolgo nemoteno poslovali in izkoriščali svoje žrtve.

Zastrupljenje filmske dive Brinkove in njenega režiserja Jacobija je bilo odkrito na ta način, da je policija izsledila mnogo okultistov, ki so se sestajali v zapadnem delu Berlina, da si osveže utrjene in prenapete živce, kakor so sami zatrjevali. Njihova organizacija se je nazivala "Ezoterično študijsko društvo". Društvo je imelo velik lokal in skupne salone, v katerih se je zbirala na sestankih in predavanjih o okultizmu, hipnozi in drugih mističnih vedah tako zvana odlična družba. V tem krožku berlinske elite se je z uspehom uveljavljal zdravnik - magneopat dr. Hans Muller, kateremu je pomagal manager Grosche. Oba sta imela hvaležno polje, na katerem sta se uspešno uveljavljala. Muller, ki se je dal titulirati za docenta, je iziževal v prostorih Ezoteričnega društva obsesno prakso kot mag. magneopat in homeopat. Dolga vrsta avtomobilov, ki je stala čisto po cele ure pred njegovo hišo, je najboljši dokaz koliko pacientov je imel čudodelni berlinski zdravnik.

Po "napornem" dnevnem delu je sledilo vsak večer družabno življenje v klubskih prostorih. Predavalec, v kateri se je zbralo navadno do 100 poslušalec, je bila napol razsvetljena tako, da je vladalo v nji primerno razpoloženje. Sredi dvorane je stala miza za polizkuse, za katere so si okultisti in spiritisti najraje izposojali mlada ekscitirana dekleta. Za divanom je stal pul podjetnega docenta, kot vrhovna oblast finančno zelo dobro stoječa okultna loža. Dolgo je poslovalo društvo v Berlinu, vadno takoj, ko so se poslušalci neopazeno, kajti članom je bilo zbrali. Mag Grosche trdi, da ima veliko magično silo, da lahko

"Koliko je moj račun?" je hladno vprašal Rafael.

"Oprostite, gospod, — vaša dolžnica sem prav za prav jaz... Kadar ima človek priliko videti takšno črto, pozabi na račune, ker postane sam dolžnik. Hvala, da ste me obiskali! Videla sem nekaj, kar se mi je zdelo nemogoče... Brezmejno ste srečni."

Spremila ga je do vrat in ko sta se sšla z Bobijem, ga je prijatelj vprašal:

"Nu, kaj ti je povedala?"

"Nič. Ali prav za prav... Ne, ti ne moreš umeti tega... Stopi k meni na dom. Hitiva, hitiva!"

Ko je avtomobil drevil skozi mračne predmestne ulice in dosegl mesto, je bil Rafael resno zamisljen. Sedaj je prvič čutil, da ga grize vest in da ga obvladuje neko neznano razburjenje. Dokler mu je Michelina šepetaje govorila, o ljubezni, je njene besede zavrčal, sedaj pa je mahoma verjel, da je ljubljene in da je najsrečnejši mož pod solncem.

Požiraje po dve, tri stopnice hkrati je tekkel v stanovanje. Michelina ni bilo doma. Ves srecen je hodil po sobi, čuteč, kako se mu od zanosa širijo grudi.

Pozvonil je telefon. Rafael je vzdignil slušalko.

"Gospod — mož ste. Bodite močni. Telefoniram vam iz bolnišnice. Lariboisier... Vaša žena... Ne sreča... Avtomobil jo je povozil..."

PAMETNO SE ŽENI, POTEM
PA POTRPI

Kakor drugod je vprašanje o ločljivosti zakona tudi v Španiji na dnevnem redu. O stvari je pred kratkim v javnem govoru v Madridu razpravljal znameniti politik Ossorio y Gallardo. Rekel je med drugim, da se zaradi nespoznanosti med zakonec še ne sme govoriti o razdejanem zakonu. Ti nespoznanosti so mnogokrat ničevi, namišljeni. Če bi jih hoteli priznati kot zadosten razlog za zakonske ločitve, bi izročili državo popolni anarhiji. Če nastopajo v nekaterih zakonih velike težkoče, je boljše, da trpi posameznik kakor pa bi se razsula družba. Če bi se v Španiji uvedla ločitev zakona in še na podlagi tako malenkostnih razlogov, potem bi v tej južni deželi nastala strašna anarhija in bi morda od sto zakonov ostal le še eden. Zato bi bilo blazno, ako bi hoteli človeško družbo izročiti muham, domišljijam in sebičnosti zakoncev. Zakoni naj se sklepajo z večjo previdnostjo in modrostjo, ne gleda naj se na denar in imenitnost; ko je pa zakon sklenjen, je treba medsebojnega potrpljenja in poštivalnosti.

VSEBINA:

Jugoslavanski motiv
Koledarski del
Denar, ki dela predsednike
Pes
Deset eksperimentov, ki so pretresli svet
Sovražniki športa v starem veku
Izgubljena Kolumbina
Thomas Alva Edison
Poganka
Nov trijumf človeškega genija
Sočivni vrt tekem poletja
L e k
Možje, ki kopljejo premož
Trideset let Mozambiqua
Vročinski rekordi prejšnjih stoletij
Granate iz vsemirja
Ford in njegovi delavci
Mrvi v vinogradu
Zakonsko pravo v Združenih državah
Saj ne ne izpača

CITAJTE
Slov.-Amer. Koledar
za leto 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St New York

VELIKONOČNI IZLET

s parnikom

"PARIS"

14. MARCA 1929

SAMC 8 DNI

V JUGOSLAVIJO ALI ITALIJO

Prtljaga čekirana do Ljubljane oziroma Trsta. Kot za vsak drugi, so preskrbljene tudi za ta izlet vse udobnosti.

Pričakovati je velikega navala potnikov. Prvi zavzamejo vedno najboljše prostore. Zato priporočamo vsem: Preskrbite si takoj prostor.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na: —

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Kako nastane človeški obraz.

Obraz je kakor neizogibna usoda, ki spremlja človeka v življenju in je od njega v veliki meri odvisna njegova sreča, njegovi uspehi — zunaj vsaj. Zato ni vseno, kakšen obraz ima kdo. Na vsak način je glavno, da je obraz pošten — v zmislu, kakor rabijo ta izraz naši južni bratje. Vse za obraz (osebna čast), a obraza za nobeno ceno.

Obraza si ne moremo voliti, pri nesemo ga s seboj na svet; le v kolikor nastopajo bolezenske motive, si moremo pomagati. O tem je govoril nedavno v Antropološki družbi v Frankfurtu eden prvih strokovnjakov na tem poprišču, prof. Eugen Fischer — Berlin. Fischer pravi, da je vsak obraz sestavljen iz mozaičnih kamenčkov najrazličnejšega izvora; kajti vsak majhen del obraza se more podedovati neglede na celoto; tako n. pr. nosni koren, nosni hrbet, nosnice itd. Na ta način so nastali v plemensko tako mešani Evropi obdajanja vredno nelep obraz: da tiči v dolgem obrazu smešno top nos ali pa velik kriv nos v okrogli glavi. Evropska plemenska mešanica je problem. Kar prvotno ni spadalo skupaj, se mora zdaj združiti. Tudi narava ima težko delo, da vse te različne dele vsaj za silo prilično spoji. Pomaga si na razne načine. Tod in tam razvija težnjo, da ohrani skupaj spajajoče mozaične kamenčke skupaj. Na ta način se pojasnjuje znano dejstvo, da se podeduje taisti obraz tekom mnogih rodov, čeprav se mora dedna snov v vsaki generaciji boriti s primesjo drugega zakonca. Tako so se n. pr. pri Habsburžanih podedovale debele ustnice od rodu do rodu in po Mariji Tereziji potem prešle celo na Lotrinžane. V čim manjšem krogu se sklepajo medsebojni zakoni, tem lažje je naravi ustanoviti čist plemenski tip; zato so mestni obrazi med seboj tako različni, vaški pa so si podobni. To je tem uimevnejše, ker so si ljudje po vaseh več ali manj v sorodu. Včasih pa

se naravi sploh ne posreči iz tako različnih delcev ustvariti skladnega obraza; v majhnih čeljustih tiče veliki zob; in jih razganjajo; danes zdravnik take čeljusti umetno raztegne.

Kako se vrši podedovanje? Mozaični delci se ne podedujejo neposredno. Neštete zleze so marveč na delu, da oblikujejo obraz. Če oboje te zleze, se izkvari tudi obraz. Najbolj znan je zgled, ko vsled obojih zlez nastane golša. Če se n. pr. v taki družini podeduje povečana spodnja čeljust, potem se dejansko ne podeduje le ta, marveč delovanje tostransnih zlez. Ko v starosti izločevanje zlez jenjuje, se obraz potroči. Otroški znaki v obrazu so posledica motitev v zlezah. Tudi angleška bolezen je posledica takih motitev.

Najmanjši psiček

na pasji razstavi v New Yorku. Tehta samo tri funte in je do bil ene prvih nagrad.

VSEBINA:

Iz zgodovine polarnih ekspedici
Z letalom preko Severnega tečaja
Nobilova blamaža
Novci in papirnati denar v Združenih državah
O dednem pravu in zapuščinski davku
Ivan Zorman
Kirurgija primitivnih ljudstev
Zavarovanje proti nesreči
Inozemci in lovsko pravo
Žena in mati v zgodovini
Kaj Sna razlike
Potovanja v Evropo
Cvetke z livade za mlade in stare
M i
Najvišja postopja sveta
Šaljivke in zbadljivke
Koliko prednikov ima vsak človek

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za "Glas Naroda" priredil G. P.

77

(Nadaljevanje.)

In Sara, ki je skrila svoje lice v roki, se je sedaj zahvalila Bogu, da je sedaj njena vera dosti velika in da je ljubezen še vedno njena, če bi le hotela iti preko gore.

Stiri in trideseto poglavje.

TRIUMF LJUBEZNI.

GARTH TRENT, — STRAHOPETEC!

Te besede je napisal nekdo z velikimi črkami na velika lesena dvojna vrata, ki so zapirala zunanji svet pred West Endom.

Sara je obstala popolnoma mirno, vsa razbeljena od jeze, ki je takrat zavrela v njej. Kdo si je drznil zapisati tak insult na moža, katerega je ljubila?

— Bojazljivci! — Nikdo si ni drznil dejanski uporabiti ta izraz, da bi ga ena slišala. Predli so delikatno naokrog ter se posluževali kakih manj trdo zvonečih izrazov in čeprav je trpko rabila sama to besedo, je bila prevzeta sedaj od gneva, ker jo je napisala javno tuja roka.

Vzbudil se je v njej neposredni instinkt obrambe, da se postavi na stran Gartha proti celemu svetu obrekljivec.

Pričela se je izpraševati, kdo neki je mogel storiti to stvar ter pribiti ta insult prav na vrata Gartha. Nepismen značaj besed je takoj kazal očeta kot iz rizin življenja in povsem pravilno je pripisala Sara to žaljivko — Tim Bradyju.

— Jaz nikdar ne pozabim plačati nazaj, — ji je rekel nekoč, lojevitega razpoloženja.

Vrjetno je bilo, da je to njegovo pojmovanje, kako osvetiti se nad inočem, ki ga je kazenski zasledoval radi divjega lova. Če pa bi Brady pomislil, da bo s tem vzalostil ljubljeno Sare, kateri je bil udan s pasjo-pozornostjo, bi gotovo tega ne storil.

Ker je domnevala, da ni mogel Garth še videti podlega napisa, se je lotila dela, da ga izbriše.

Black Brady pa je izvršil svoje delo zelo natančno in bila je še vedno zaposlena s tem, ko je zaslislala korake za seboj in ko se je obrnila, je stal Garth Trent pred njo.

Njegove oči so podivale brezbržno in brez presenečenja na sčekanah besedah, nakar se je obrnil vprašaje proti Sari.

— Zakaj delate vse to? — je vprašal. — Ali je čiščenje vrat rajnevejša oblika vojnega dela?

Sara, ko je obraz je bil kot obliti s krvjo, je odgovorila obotavljaje.

— Jaz nisem hotela, da bi vi to videli.

Čuden izraz je skočil v njegove oči.

— Jaz sem videl to — pred dvema urama.

— In to ste pustili tam? — je vprašala z začudenjem.

— Zakaj ne? — je rekel grmko. — Ali ni morda resnica?

V tem trenutku se je končal dolgi boj v sru Sare in odgovorila je tako, kot ji je velevalo srce:

— Ne! To ni res! Bila sem bedakinja, da sem vrjela v to le za en trenutek. Sedaj pa nisem več. Jaz ne verujem tega.

Prenehala je, nakar je nemeoma in stalno stavila svoje vprašanje.

— Garth, povej mi, ali si bil kdaj kriv strahopetstva?

— Vojno sodišče je mislilo tako.

Noga Sare je nestrajno udarila ob tla.

— Prosim, odgovori na moje vprašanje, — je rekla hitro.

On pa je ostal neomajen.

— Elizabeta Durward te je gotovo založila z vseno informacijami glede tega predmeta, kar si jih želela, — je rekel z brezizraznim tonom in Sara se je zopet pričela zavedati blaznečega občutka impotence, s katerim jo je navdal vsaki boj med njo in njegovo voljo.

— Garth, — je pričela zopet s trdnim glasom, — jaz hočem vedeti, kaj praviš ti glede tega? Kaj pravi Elizabeta ali kdo drugi, ne pride sedaj še nadalje v poštev.

Bila je neka mirna globočina čustva v njenem glasu, ki ga je za trenutek odvrgla od njegove pazljivosti. Napravil je naglo, neprostoovoljno kretnjo proti njej, nakar se je ustavil ter zavzel s težavo svoje hladne prejšnje manire.

— Bolj važen kot vsaka stvar, katero moreva reči jaz in Elizabeta, je pravorek sodišča, — je odvrnil.

Mitvaška tišina njegovega glasu je odtrgala zadnje, borne ostanke njene zbranosti.

— Pravorek sodišča! — je bušknila ven. — Vrag naj vzame pravorek sodišča!

— To sem storil jaz že dostikrat! — je pripomnil trpko.

— Garth, — je pričela zopet ter stopila bližje k njemu, — jaz hočem imeti odgovor! Za božjo voljo, ne zastavljam mi poti še nadalje! ... Dovolj je bilo nesporazumov in molka med nama. Za enkrat bodiva poštena drug z drugim. Delala sem se, kot da me cela stvar ne briga ... a sedaj ne morem iti stvar tako naprej ... Ti mi moraš odgovoriti! ...

Ali si bil kriv?

— Bil je bled do ustne do časa, ko je končala in njegove oči so nosile izraz neme muke. Dvakrat ji je skušal odgovoriti, a noben zvok ni prišel iz njegovega grla.

Konečno pa se je obrnil proč, kot da ne more še nadalje prenašati njenega strastnega vračanja v oči.

— Jaz ne morem zanikati tega, — je rekel. — Te besede so prišle hripavo, skoro šepetano iz grla.

Njene oči niso nikdar zapustile njegovega obraza.

— Jaz te nisem vprašala, da zanikaš to, — je vztrajala trdovratno. — Jaz sem te le vprašala — če si kriv?

Zopet je nastal med obema težak molk. Nato, obotavljaje, kot da se je odgovor vlekel iz njega, pa je odgovoril:

— Jaz se bojim, da ti ne morem dati nobenega drugega odgovora na to tvoje vprašanje.

Luč, kot mehak, tresoč se blesk jutranje zore, se je razlila po časi preko lica Sare.

— Potem nisi bil kriv! — je vzdiknila in globoko veselje je tičalo v njenem glasu. — To sem vedela! O, Garth, o Garth, kakšna neumnica sem bila! O, moj dragi, zakaj si to storil? Zakaj si pustil misliti me naprej, — zakaj si me skoro ubil?

On je zrl nanjo navzdol z vprašujočimi, negotovimi očmi.

— Jaz sem ti ravno povedal, da ne morem tega zanikati!

Ona se mu je zadovoljno nasmešnila, s senco humorja za tem smehom.

— Jaz te nisem prosila, da zanikaš to, poč pa ...

(Dalje prihodnjik.)

45 let — dovolj življenja.

S 45. letom neha človek živeti. Pred dolo civilizacije, je nadejal sir Keith, so dočakali normalni moški in ženske 40 do 45 let. Civilizacija je pa pomaknila kaj bi se zgodilo, če bi starejša generacija tako hitro izumirala. Dejavno 75 let. Zdaj so celo ljudje, ki jali so, da bi se utegnulo zgoditi, bi radi živeli naj 100 let. Po mojem mnenju je pa bedasto želiti, si tako visoko starost. Človek, ki hoče tako dolgo živeti, je tudi velik egoist. Mlada generacija hoče uživati življenje, pa ne more, ker starši ljudje ne morejo umreti. Nara-va sama daje prednost kratki vo-kušnji pismeno. Po Keithovem jaški službi pred dolgo in mučno vojaško dolžnostjo. Če bi ne bilo na svetu starih ljudi, ki so z red-ko izjemami mladim samo v na-protje, bi imela mlada generacija večjo izbiro in vsak človek bi lah-ko užival življenje, kolikor se pač da uživat.

Za svojo trditve hočem navesti primer iz vsakdanjega življenja. Če vstopimo v nabito polno restavracijo in hočemo jesti, jo hitro za-pustimo, da napravimo prostor drugim, ki komaj čakajo, da pri-

dejo na vrsto. Isto velja po mojem mnenju tudi v življenju. Ko sta- ra generacija doživi svojo življe-nje, mora izginiti in se umakniti drugim.

Novinarji so vprašali Keitha, kaj bi se zgodilo, če bi starejša ge-neracija tako hitro izumirala. De-javno 75 let. Zdaj so celo ljudje, ki jali so, da bi se utegnulo zgoditi, bi radi živeli naj 100 let. Po mo- jem mnenju je pa bedasto želiti, si tako visoko starost. Človek, ki hoče tako dolgo živeti, je tudi ve- lik egoist. Mlada generacija hoče uživati življenje, pa ne more, ker starši ljudje ne morejo umreti. Nara-va sama daje prednost kratki vo-kušnji pismeno. Po Keithovem jaški službi pred dolgo in mučno vojaško dolžnostjo. Če bi ne bilo na svetu starih ljudi, ki so z red-ko izjemami mladim samo v na-protje, bi imela mlada generacija večjo izbiro in vsak človek bi lah-ko užival življenje, kolikor se pač da uživat.

Sir Keith se je dotaknil tudi dr. Voronova. Po njegovem mne-nju obeta Voronov mnogo več, ne- go more dati. Keithu samemu niso znani nobeni dokazi, ki bi podpirali Voronovo naziranje, da bi se dalo življenje človeka podaljšati z negovanjem te ali one žle-ze. Rast človeškega telesa je zelo komplicirana. Ni dvoma, da žleze vplivajo na organizem, toda Voronov njihov pomen zelo preecnuje. Tudi za razumevanje med žlezami in človeškim telesom lahko navedemo praktičen primer. Jahač, ki sedi na konju, drži in vodi konja. In vendar ne daje on konju silo, da se premika naprej. Tudi brez ja- hača se konj lahko premika. Ta primer velja tudi za človeško te- lo. Kakor vodi jahač konja, tako vodi žleze človeško telo. Res je, da lahko vsaka anomalija žlez iz- premeni delovanje telesa, kakor lahko izpremeni padec jahača kon- jev tek. Toda življenje lahko traja kljub anomalijam v žlezah dalje, kakor lahko tudi konj ga- lopira brez jahača.

Ne smemo pozabiti, da vplivajo žleze na razne dele telesa. Dokler

KOVAČ HUGO RUTZ

ki bo prihodnje leto igral pri pasijonskih igrah v Oberammergau, Nemčija, vlogo Kristusa. Pasijonske igre se vrše vsakih 10 let.

Nočno Oslabljenost
Mehurja ali
Bolezni Ledic
pri starih
Hitro pomoč s
pristnim
Santal Midy
Uspešno-Neškod-
ljivo.

Kretanje parnikov Shipping News

1. februarja: Aquitania, Cherbourg
2. februarja: Ile de France, Havre
Cleveland, Hamburg, Cherbourg
New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Roma, Napoli, Genova
3. februarja: Leviathan, Cherbourg
4. februarja: Presidente Wilson, Trst
Dresden, Bremen, Boulogne Sur Mer
5. februarja: Majestic, Cherbourg
Westphalia, Hamburg
Conte Grandi, Napoli, Genova
6. februarja: Presidente Harding, Cherbourg
7. februarja: Muenchen, Bremen
8. februarja: Paris, Havre
George Washington, Cherbourg
Deutschland, Hamburg, Cherbourg
Arabic, Cherbourg, Antwerpen
Augustus, Napoli, Genova
9. februarja: Berlin, Bremen
10. februarja: Vulcania, Trst
11. februarja: Olympia, Cherbourg
Hamburg, Hamburg, Cherbourg
Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotter-
dam
Republie, Cherbourg, Bremen
12. februarja: Leviathan, Cherbourg
13. februarja: Stuttgart, Bremen
14. februarja: Aquitania, Cherbourg
15. februarja: Ile de France, Havre
Berengaria, Cherbourg
16. februarja: Vulcania, Trst
Hamburg, Hamburg, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Conte Blancamano, Napoli, Genova
17. februarja: Aquitania, Cherbourg
18. februarja: Ile de France, Havre
Berengaria, Cherbourg
19. februarja: Vulcania, Trst
Hamburg, Hamburg, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rot-
terdam
20. februarja: Aquitania, Cherbourg
21. februarja: Ile de France, Havre
Berengaria, Cherbourg
22. februarja: Vulcania, Trst
Hamburg, Hamburg, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rot-
terdam
23. februarja: Aquitania, Cherbourg
24. februarja: Ile de France, Havre
Berengaria, Cherbourg
25. februarja: Vulcania, Trst
Hamburg, Hamburg, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rot-
terdam
26. februarja: Aquitania, Cherbourg
27. februarja: Ile de France, Havre
Berengaria, Cherbourg
28. februarja: Vulcania, Trst
Hamburg, Hamburg, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rot-
terdam
29. februarja: Aquitania, Cherbourg
30. februarja: Ile de France, Havre
Berengaria, Cherbourg
31. februarja: Vulcania, Trst
Hamburg, Hamburg, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rot-
terdam

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih ozemljih:

Ile de France 1. febr.; 1. mar.
Paris 15. febr.; 15. marca;
(Ob polnoči.)

Najkrajša pot po čezmorskem. Vsakdo je v posebnih kabinah s vsemi moder-
nimi udobnostmi. — Pijača in slava
francoska kuhinja. Izredno nizke
cene.

Vprašajte kateregakoli
poblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v sta-
ri kraj, je potrebno, da je poučen o
potnih listih, prilagih in drugih
stvarih. Vselej naše dolgoletne is-
kušnje vam mi zamoremo dati naj-
boljša pojasnila in priporočila,
vedno le provizorne brzojarlike.

Tudi nedržavljan zamorejo potova-
ti v stari kraj, toda preskrbeti si
mora dovoljenje ali permit iz
Washingtona, bodisi za eno leto ali
6 mesecev in se mora delati prošnjo
vsaj en mesec pred odpotovanjem in
to naravnost v Washington, D. C.,
na generalnega naseljskega komi-
sarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v
veljavo 31. julija 1926 se nikomur
več ne pošlje permit po pošti, ampak
ga mora iti iskat vsak prošlec oseb-
no, bodisi v najbližji naseljski ura-
d ali pa ga dobi v New Yorku
pred odpotovanjem, kakor kdo v
prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez
dovoljenja, potuje na svojo lastno
odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi no-
va ameriška priseljenška postava.
Glasom te postave zamorejo ame-
riški državljani dobiti svoje žene
in neporočene otroke izpod 21. leta
ter ameriške državljane svoje mo-
že s katerimi so bile pred 1. junijem
1928. leta poročene, izven kvote.
Jugoslovanska kvota znaša še ve-
dno 671 priseljenecov letno. Do po-
lovice te kvote so upravičeni sta-
riši ameriških državljanov, možje
ameriških državljanov, ki so se po
1. junija 1928. leta poročili in po-
sledici, oziroma žene in neporo-
čeni otroci izpod 21. leta onih ne-
državljanov, ki so bili postavno
prispeljeni v to deželo za stalno bi-
vanje tu. Val ti imajo prednost v
kvoti, od ostalih sorodnikov, ka-
ker: bratov, sester, nečakov, nečak-
inij itd., ki spadajo v kvoto brez
vsake prednosti v leti, pa se ne
sprjemajo nikakih prošnji za ame-
rikanke vize.

**SAKSER
STATE BANK**
83 Cortlandt Street
NEW YORK

STENSKI ZEMLJEVID ZA VSAKOGAR

Človek, ki čita liste, ne more in ne sme biti brez zemljevida. Poročila prihajajo iz raznih tako malih in od-
daljenih točk, da je potrebno znanje zemljepisja, če hočete poročilo popolnoma razumeti. Po dolgotrajnem iska-
nju smo dobili STENSKI ZEMLJEVID, s katerim bomo brez dvoma ustregli našim čitateljem. Na zemljevidu
so vsi deli sveta ter je dovolj velik, da zadosti vsem potrebam.

CENA
S A M O
\$1.
(Za Canado \$1.20 s
poštnino in carino vred.)
Poštnino plačamo mi in
pošljemo zavarovano.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBEN V VSAKEM DOMU

Edinole veliki zemljevidi zadoščajo dnevnim potrebam. Če se morate
posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najdete, kar isče-
te, mine ponavadi dosti časa. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se
pa lahko zbere cela družina in lahko razpravljajo o dnevnih vpraša-
njih. Na ZEMLJEVIDU lahko natančno ugotovite, kje se je zgodila
kata nesreča, kje je porušil tornado, kam je došel letalec itd. Tudi
otroci potrebujejo ZEMLJEVID, ko se uče zemljepisja.

Naš STENSKI ZEMLJEVID je pravzaprav skupina zemljevidov. Ima
šest strani, ki vsebujejo približno 6000 kvadratnih inčev. Dolg je
38. širok pa 25 inčev.

Dostikrat ste že čitali v časopisih ali knjigah o krajih, ki vam niso
bili znani. Vase zanimanje bi bilo dosti večje, če bi vedeli, kje se na-
hajajo. Z našim ZEMLJEVIDOM je pa tej potrebi ugodeno.

V TEJ SKUPINI ZEMLJEVIDOV SO:

Veliki in krasni zemljevid celega sveta in vseh kon-
tinentov, tiskan v petih barvah.

Velik zemljevid Združenih držav, na katerem so
vse železnice in ceste.

Nov zemljevid za paketno pošto in Vodnik po
Združenih državah.

Zemljevidi Pacifičnega oceana, otočja in ameriške
lastnine.

Opis dežel, mest, otokov, rek itd.

27 ZEMLJEVIDOV V STENSKEM ZEMLJEVIDU

Ne ozirajte se na to, če že imate zemljevid ali atlant, ta STENSKI ZEMLJEVID bo za vas velike važnosti. Ko ga boste en
teden imeli, ga ne boste dali niti za pet dolarjev.

NAROČITE GA PRI:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York, N. Y.